

Opvolging aanbevelingen Inspectie Justitie en Veiligheid over bluswatervoorziening - stand van zaken Veiligheidsregio Groningen juni 2020

Bluswatervoorziening op de bestuurlijke agenda

In november 2019 heeft Veiligheidsregio Groningen (VRG) de burgemeesters van de Groninger gemeenten geïnformeerd over bluswatervoorzieningen in relatie tot de witte vlekken in de regio. Witte vlekken zijn gebieden waarin bluswaterwinpunten op een te grote afstand (meer dan 200 meter) zijn gelegen om op een snelle manier de tankautospuitten te voorzien van voldoende water voor het bestrijden van een brand. In de regio Groningen zijn 306.000 objecten, waarvan ruim 5000 objecten zijn gelegen in witte vlekken. Bij deze objecten beschikt de brandweer niet op tijd over voldoende bluswater om een uitlaande brand goed te kunnen bestrijden.

Er zijn verschillende scenario's mogelijk om de bluswatervoorziening in de witte vlekken vorm te geven. Deze variëren van het accepteren van de huidige situatie waarbij het niveau van brandweezorg per gebied verschilt, tot het leveren van een optimale dekking door de inzet van meerdere watertankwagens. Voor alle scenario's geldt dat een zeker restrisico moet worden geaccepteerd. Het is onmogelijk (en onbetaalbaar) om 100% brandveiligheid (volledige risico-uitsluiting) te garanderen. Er is altijd een risico dat een pand of brandcompartiment verloren gaat omdat het niet alleen van de hoeveelheid bluswater afhangt, maar ook van bijvoorbeeld de ontdekkingstijd, de vuurlast, etc. Belangrijkste constatering is derhalve: het is in alle scenario's belangrijk om te investeren in voorlichting en preventie.

In januari 2020 zijn de scenario's in het Dagelijks Bestuur van VRG besproken. Hierbij is besloten nog geen voorkeursscenario uit te werken, maar de scenario's af te wegen in samenhang met andere onderwerpen en ontwikkelingen die om keuzes in de brandweezorg vragen. Het gaat daarbij om onderwerpen als paraatheid en vrijwilligheid, buurtbrandweezorg, brandweezorg in het stedelijk gebied en in de havengebieden, en de gevolgen van de Europese deeltijdrichtlijn voor het vrijwilligersstelsel. Om al deze onderwerpen in samenhang te kunnen beoordelen, wordt een visie op toekomstgerichte brandweezorg ontwikkeld. Tijdens een bestuurlijke conferentie zal het bestuur van VRG over deze visie van gedachten wisselen. De conferentie stond gepland voor mei 2020, maar vanwege de coronacrisis uitgesteld tot het najaar.

Actualiseren overeenkomst en afspraken met gemeenten, waterbedrijf en veiligheidsregio

De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft in 2019 alle veiligheidsregio's opgeroepen de bluswatervoorziening kritisch onder de loep te nemen en verbeteringen te realiseren. De gemeenten hebben de aanbeveling gekregen de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot bluswatervoorziening te definiëren, de sturing en de regie op de bluswatervoorziening eenduidig binnen de gemeente te beleggen en de activiteiten die hiermee verband houden te borgen.

In navolging van de oproep van de Inspectie JenV heeft VRG op 18 november 2019 een bijeenkomst georganiseerd om samen met Waterbedrijf Groningen en de Groninger gemeenten de bestaande Overeenkomst levering bluswater met daarin de verantwoordelijkheden en afspraken over de bluswatervoorziening door te nemen en te actualiseren. Hierbij waren helaas niet alle gemeenten vertegenwoordigd.

In februari 2020 heeft VRG daarom alle gemeentelijke contactpersonen voor het onderhoud van de bluswatervoorzieningen bezocht om hen (eventueel nogmaals) te informeren over de

verantwoordelijkheid die de gemeenten hebben ten aanzien van de bluswatervoorziening en het onderhoud hiervan. Uit de gesprekken kwam naar voren dat deze verantwoordelijkheid niet bij alle gemeenten voldoende bekend en belegd is. Ook is er behoefte aan duidelijke afspraken over het proces van melden, verhelpen en terugmelden van geconstateerde gebreken aan brandkranen.

Op 31 maart 2020 had VRG een informatiebijeenkomst over de taken en verantwoordelijkheden rond de bluswatervoorziening gepland met de gemeenten, waarvoor naast de medewerkers beheer openbare ruimte ook de adviseurs openbare orde en veiligheid waren uitgenodigd. Deze bijeenkomst moest helaas worden geannuleerd vanwege de RIVM-maatregelen tegen COVID-19. Zodra dit op een verantwoorde manier en passend binnen de maatregelen mogelijk is, wordt een nieuwe bijeenkomst georganiseerd. Het doel van de bijeenkomst is om geactualiseerde afspraken met een heldere taakverdeling tussen gemeenten, waterbedrijf en veiligheidsregio te borgen in een geactualiseerde overeenkomst met deze partijen.

Informatievoorziening brandweer

VRG heeft de informatievoorziening aan de brandweer goed ingericht en geborgd. Conform de landelijke afspraken leveren de drinkwaterbedrijven en het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) als landelijke uitvoeringsorganisatie van de veiligheidsregio's gegevens uit. Het IFV maakt voor de invoer, verwerking en ontsluiting van de gegevens gebruik van het systeem Geo4OOV. Geo4OOV komt eens per half jaar met een update van de brandkranen. Via de applicatie CityGIS neemt VRG de informatie over de bluswatervoorziening op in de aanvalsplannen en bereikbaarheidskaarten. Via de mobiele data terminals in de tankautospuitten en de piketvoertuigen beschikt de brandweer altijd over de meest actuele informatie.

Maatwerkoplossingen voor bluswatervoorziening

De verantwoordelijkheid voor de bluswatervoorziening is bij wet (art. 2 Wet veiligheidsregio's) bij de gemeenten belegd. Ook vóór de totstandkoming van de Wet veiligheidsregio's lag deze verantwoordelijkheid overigens al bij gemeenten. De veiligheidsregio spant zich in om samen met de gemeenten de bluswatervoorziening toekomstbestendig te maken en waar mogelijk de bluswatervoorziening te verbeteren bij de objecten waar nu geen bluswater onbeperkt aanwezig is.

De brandweer kijkt op basis van de geactualiseerde "Handreiking Bluswater en Bereikbaarheid" hoe de beschikbaarheid van bluswater in overeenstemming kan worden gebracht met de behoefte aan bluswater. De ontwikkelingen in brandbestrijding en blusmethodes hebben gevolgen voor de behoefte aan bluswater. De ontwikkelingen bij het waterbedrijf hebben gevolgen voor de beschikbaarheid (op welke leidingen kunnen nog brandkranen worden geplaatst in de toekomst en hoeveel bluswater kunnen ze dan leveren).

In 2010 zijn de witte vlekken in de regio bepaald door rond elke bluswatervoorziening een straal van 200 meter te trekken. De brandweer kan namelijk vanaf een bluswatervoorziening een afstand van 200 meter overbruggen. In deze manier van berekenen vallen alle objecten binnen deze straal niet in een witte vlek. In de praktijk kan het echter zijn dat door de inrichting van de straten deze afstand toch niet met de basismiddelen overbrugd kan worden of dat de toegangsweg voor de brandweer niet bereikbaar is. Op dit moment actualiseert VRG daarom de lijst met objecten waarbij geen bluswater onbeperkt aanwezig is. Er wordt gewerkt aan betere, meer nauwkeurige kaarten waarop de bluswatervoorzieningen of het ontbreken daarvan op een hoger detailniveau worden

weergegeven. Aan de hand van deze kaarten kan meer maatwerk worden geleverd en kan worden bepaald voor welke objecten het noodzakelijk is om extra middelen in te zetten.

In de gemeente Pekela houdt VRG momenteel een pilot waarin wordt gekeken of en welke middelen er noodzakelijk zijn om te beschikken over voldoende bluswater - ook bij de objecten waar nu geen bluswater onbeperkt beschikbaar is. Doel van de pilot is om te kijken of het mogelijk is om voor elke gemeente een maatwerkoplossing te vinden, waaraan de gemeente en de veiligheidsregio ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid kan bijdragen. De uitkomsten van deze pilot zullen te zijner tijd met de andere gemeenten worden gedeeld.